

18η ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ ΕΝΩΣΗΣ Λ.Ε.Α.Δ. ΕΛΛΑΔΟΣ
ΧΙΟΣ 13-15 ΙΟΥΛΙΟΥ 2018

ΕΙΣΗΓΗΣΗ

**Του Προέδρου του Λ.Ε.Α.Δ. Ηρακλείου
Νικολάου Φανταουτσάκη**

**ΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ &
ΑΛΛΗΛΟΒΟΗΘΕΙΑΣ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ
ΣΤΗΝ ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ GDPR**

Ήδη από **25/05/2018**¹ έχει τεθεί σε εφαρμογή ο -ψηφισθείς και ισχύσας ήδη από το 2016- **Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων**, όπως αυτός ισχύει σήμερα μετά τις τροποποιήσεις του και με τον οποίο ρυθμίζονται τα θέματα προστασίας των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και της ελεύθερης κυκλοφορίας των δεδομένων αυτών². Η προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα χαρακτηρίζεται ως **θεμελιώδες δικαίωμα**, η δε επεξεργασία των δεδομένων αυτών θα πρέπει να προορίζεται να εξυπηρετεί τον άνθρωπο. Το δικαίωμα στην προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα **δεν είναι απόλυτο**. Πρέπει να εκτιμάται σε σχέση με τη λειτουργία του στην κοινωνία και να σταθμίζεται με άλλα θεμελιώδη δικαιώματα, σύμφωνα με την αρχή της **αναλογικότητας**. Οι ραγδαίες τεχνολογικές εξελίξεις και η παγκοσμιοποίηση δημιούργησαν νέες προκλήσεις για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα καθώς η κλίμακα της συλλογής και ανταλλαγής δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα αυξήθηκε σημαντικά, επιτρέποντας τόσο σε ιδιωτικές επιχειρήσεις όσο και σε δημόσιες αρχές να κάνουν χρήση τέτοιων δεδομένων σε πρωτοφανή κλίμακα.

Ο συγκεκριμένος Κανονισμός (GDPR ή ΓΚΠΔ επί το ελληνικότερον) εφαρμόζεται στην, εν όλω ή εν μέρει, αυτοματοποιημένη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα καθώς και στην **μη αυτοματοποιημένη επεξεργασία** τέτοιων δεδομένων **τα οποία περιλαμβάνονται ή πρόκειται να περιληφθούν σε σύστημα αρχειοθέτησης**³. Ορισμοί που μας ενδιαφέρουν εν προκειμένω είναι : **α]** “**δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα**”: κάθε πληροφορία που αφορά ταυτοποιημένο ή ταυτοποιήσιμο φυσικό πρόσωπο («υποκείμενο των

1 Άρθρο 99 Κανονισμού

2 Άρθρο 1 Κανονισμού

3 Άρθρο 2 παράγραφος 1 Κανονισμού

δεδομένων»)· το ταυτοποιήσιμο φυσικό πρόσωπο είναι εκείνο του οποίου η ταυτότητα μπορεί να εξακριβωθεί, άμεσα ή έμμεσα, ιδίως μέσω αναφοράς σε αναγνωριστικό στοιχείο ταυτότητας, όπως σε όνομα, αριθμό ταυτότητας, δεδομένα θέσης, σε επιγραμμικό αναγνωριστικό ταυτότητας ή σε έναν ή περισσότερους παράγοντες που προσιδιάζουν στη σωματική, φυσιολογική, γενετική, ψυχολογική, οικονομική, πολιτιστική ή κοινωνική ταυτότητα του εν λόγω φυσικού προσώπου⁴. β] **“επεξεργασία”** : κάθε πράξη ή σειρά πράξεων που πραγματοποιείται με ή χωρίς τη χρήση αυτοματοποιημένων μέσων, σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα ή σε σύνολα δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως η συλλογή, η καταχώριση, η οργάνωση, η διάρθρωση, η αποθήκευση, η προσαρμογή ή η μεταβολή, η ανάκτηση, η αναζήτηση πληροφοριών, η χρήση, η κοινολόγηση με διαβίβαση, η διάδοση ή κάθε άλλη μορφή διάθεσης, η συσχέτιση ή ο συνδυασμός, ο περιορισμός, η διαγραφή ή η καταστροφή⁵. γ] **“κατάρτιση προφίλ”**: οποιαδήποτε μορφή αυτοματοποιημένης επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που συνίσταται στη χρήση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για την αξιολόγηση ορισμένων προσωπικών πτυχών ενός φυσικού προσώπου, ιδίως για την ανάλυση ή την πρόβλεψη πτυχών που αφορούν την απόδοση στην εργασία, την οικονομική κατάσταση, την υγεία, τις προσωπικές προτιμήσεις κ.λ.π.⁶ δ] **“συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων”**: κάθε ένδειξη βουλήσεως, ελεύθερη, συγκεκριμένη, ρητή και εν πλήρει επιγνώσει, με την οποία το υποκείμενο των δεδομένων εκδηλώνει ότι συμφωνεί, με δήλωση ή με σαφή θετική ενέργεια, να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν⁷. ε] **“παραβίαση δεδομένων”**: η παραβίαση της ασφάλειας που οδηγεί σε **τυχαία ή παράνομη καταστροφή, απώλεια, μεταβολή, άνευ άδειας κοινολόγηση ή πρόσβαση** δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που διαβιβάστηκαν,

4 Άρθρο 4 ορισμός 1 Κανονισμού

5 Άρθρο 4 ορισμός 2 Κανονισμού

6 Άρθρο 4 ορισμός 5 Κανονισμού

7 Άρθρο 4 ορισμός 11 Κανονισμού

αποθηκεύτηκαν ή υποβλήθηκαν κατ' άλλο τρόπο σε επεξεργασία⁸. στ] “δεδομένα που αφορούν την υγεία”: δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που σχετίζονται με τη σωματική ή ψυχική υγεία ενός φυσικού προσώπου, περιλαμβανόμενης της παροχής υπηρεσιών υγειονομικής φροντίδας και τα οποία αποκαλύπτουν πληροφορίες σχετικές με την κατάσταση της υγείας του⁹.

Ο ίδιος Κανονισμός ορίζει ρητά τις αρχές που διέπουν τη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα¹⁰ ώστε να πληρούνται οι προϋποθέσεις νομιμότητας, αντικειμενικότητας και διαφάνειας ως προς την επεξεργασία τους, να υπάρχει περιορισμός του σκοπού (συλλογή & επεξεργασία για καθορισμένους και νόμιμους σκοπούς χωρίς επεξεργασία ασύμβατη ή πέραν του απαραίτητου εύρους) και ελαχιστοποίηση των δεδομένων (τα απολύτως αναγκαία στοιχεία για τον συγκεκριμένο σκοπό) τα οποία είναι ακριβή και επικαιροποιημένα. Απαραίτητος δε κρίνεται ο περιορισμός της περιόδου αποθήκευσης καθώς πρέπει να διατηρούνται τα δεδομένα αυτά μόνο για το διάστημα που απαιτείται για τους σκοπούς της επεξεργασίας τους, η οποία θα πρέπει να γίνεται με τα κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα ώστε να διασφαλίζεται η ακεραιότητα και εμπιστευτικότητα της επεξεργασίας. Η συναίνεση του υποκειμένου για την επεξεργασία των δεδομένων του είναι βασική προϋπόθεση για την νομιμότητα της επεξεργασίας¹¹ και η σημασία της φαίνεται από το γεγονός πως καταρχήν ο Κανονισμός απαγορεύει ρητά την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που αφορούν -μεταξύ άλλων και- την υγεία¹², επιτρέποντας όμως αυτήν την επεξεργασία όταν είναι απαραίτητη για σκοπούς προληπτικής ή επαγγελματικής ιατρικής, εκτίμησης της ικανότητας προς εργασία του εργαζόμενου, ιατρικής διάγνωσης, παροχής υγειονομικής ή κοινωνικής περίθαλψης ή θεραπείας ή διαχείρισης υγειονομικών και

8 Άρθρο 4 ορισμός 12 Κανονισμού

9 Άρθρο 4 ορισμός 15 Κανονισμού

10 Άρθρο 5 Κανονισμού

11 Άρθρο 6 Κανονισμού

12 Άρθρο 9 παράγραφος 1 Κανονισμού

κοινωνικών συστημάτων και υπηρεσιών¹³. Το δε υποκείμενο των δεδομένων έχει δικαίωμα σε **ενημέρωση** τόσο για την επεξεργασία των δεδομένων του όσο και για τα απορρέοντα δικαιώματα του¹⁴ ενώ διατηρεί παράλληλα συνεχές δικαίωμα **πρόσβασης** στα δεδομένα αυτά και όλες τις παραμέτρους που τα αφορούν (σκοπούς επεξεργασίας, κατηγορίες δεδομένων, αποδέκτες αυτών κ.λ.π.)¹⁵, **διόρθωσης**¹⁶, **διαγραφής**¹⁷, **περιορισμού της επεξεργασίας**¹⁸, **φορητότητας** των δεδομένων¹⁹ αλλά και **δικαίωμα ανά πάσα στιγμή εναντίωσης στην επεξεργασία τους**²⁰. Πρέπει δε να εφαρμόζονται όλα τα **κατάλληλα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα** προκειμένου να διασφαλίζεται το κατάλληλο επίπεδο ασφάλειας έναντι των κινδύνων, οι οποίοι μπορεί να είναι η **απώλεια των δεδομένων** λόγω κάποιου φυσικού ή τεχνικού συμβάντος (οπότε και απαιτείται η ανάκτηση και αποκατάσταση τους) είτε **η απώλεια της αξιοπιστίας και του απορρήτου**, τόσο της επεξεργασίας όσο και των ίδιων των δεδομένων, που μπορεί να οφείλεται σε εσωτερικούς (προ ολίγων ετών το περιστατικό με πεταγμένες δίπλα σε κάδο απορριμμάτων κούτες, γεμάτες με βιβλιάρια ενσήμων στο Ταμείο Νομικών, τα οποία εκτός από τα καταβληθέντα ένσημα περιέχουν και προσωπικά δεδομένα) ή σε εξωγενείς παράγοντες (χάκερ στα ηλεκτρονικά αρχεία, κλοπή ή καταστροφή στα φυσικά αρχεία).

Σύμφωνα δε με τον Κανονισμό, ο υπεύθυνος επεξεργασίας (το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, η δημόσια αρχή, η υπηρεσία ή άλλος φορέας που, μόνα ή από κοινού με άλλα, καθορίζουν τους σκοπούς και τον τρόπο της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα) και ο εκτελών την επεξεργασία δεδομένων (το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, η δημόσια αρχή, η υπηρεσία ή άλλος φορέας που επεξεργάζεται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για λογαριασμό του υπευθύνου της επεξεργασίας) **υποχρεούνται**

13 Άρθρο 9 παράγραφος 2 περίπτωση η' Κανονισμού

14 Άρθρο 12 Κανονισμού

15 Άρθρο 15 Κανονισμού

16 Άρθρο 16 Κανονισμού

17 Άρθρο 17 Κανονισμού

18 Άρθρο 18 Κανονισμού

19 Άρθρο 20 Κανονισμού

20 Άρθρο 21 Κανονισμού

να ορίσουν **υπεύθυνο προστασίας δεδομένων** σε κάθε περίπτωση που οι βασικές δραστηριότητες του υπεύθυνου επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία συνιστούν **πράξεις επεξεργασίας οι οποίες λόγω της φύσης, του πεδίου εφαρμογής και/ή των σκοπών τους, απαιτούν τακτική και συστηματική παρακολούθηση των υποκειμένων των δεδομένων σε μεγάλη κλίμακα**²¹ ή οι βασικές δραστηριότητες του υπεύθυνου επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία συνιστούν **μεγάλης κλίμακας επεξεργασία ειδικών κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα**²². Σε περίπτωση δε παράβασης του Κανονισμού η εποπτεύουσα Αρχή μπορεί να επιβάλλει **διοικητικά μέτρα**²³ ή/και **διοικητικά πρόστιμα**²⁴. Παράλληλα όμως και το ίδιο το υποκείμενο των δεδομένων που θεωρεί ότι τα απορρέοντα από τον Κανονισμό δικαιώματά του παραβιάστηκαν, ως αποτέλεσμα της επεξεργασίας των δεδομένων που το αφορούν, **μπορεί να προσφύγει δικαστικά κατά του υπεύθυνου επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία**²⁵ και να αξιώσει **αποζημίωση για την υλική ή ηθική βλάβη που υπέστη**²⁶. Σύμφωνα δε με το προηγούμενο του Κανονισμού καθεστώς, η θεσμοθετημένη **ελάχιστη** χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης ανερχόταν στα 2.000.000 δραχμές ή **5.869,40 €**²⁷, αν και υπήρξαν πολλές περιπτώσεις που τα ελληνικά Δικαστήρια είχαν διατυπώσει άποψη περί αντισυνταγματικότητας της συγκεκριμένης διάταξης καθώς ο προσδιορισμός της χρηματικής ικανοποίησης λόγω ηθικής βλάβης δεν θα πρέπει να υποβαθμίζει την απαξία της προσβολής επικδικάζοντας μικρό ποσό αλλά ούτε και να οδηγεί στον πλουτισμό του ενός και την αντίστοιχη οικονομική εξουθένωση του άλλου μέρους με την επιδίκαση εξωπραγματικά μεγάλων ποσών. **Σε κάθε περίπτωση,**

21 Άρθρο 37 παράγραφος 1 περίπτωση β' Κανονισμού

22 Άρθρο 37 παράγραφος 1 περίπτωση γ' Κανονισμού

23 Άρθρο 58 Κανονισμού

24 Άρθρο 83 Κανονισμού

25 Άρθρο 79 Κανονισμού

26 Άρθρο 82 Κανονισμού

27 Άρθρο 23 παράγραφος 2 Ν. 2472/1997

πλέον ισχύει το άρθρο 82 παράγραφος 1 του Κανονισμού²⁸, το οποίο όμως δεν προβλέπει εξουσιοδότηση στον αστικό νομοθέτη να ορίσει τα περί την αποζημίωση θέματα. Συνεπώς και εάν δεν υπάρξει κάποια τροποποίηση του Κανονισμού σ' αυτό το τμήμα, θα αρχίσει σιγά σιγά να διαμορφώνεται νομολογιακά το εύρος των αποζημιώσεων για ηθική βλάβη από παραβάσεις του Κανονισμού. Δεδομένης πάντως της τάσης της νομολογίας²⁹ περί αντισυνταγματικότητας των ελάχιστων ορίων της χρηματικής ικανοποίησης λόγω ηθικής βλάβης από παράβαση της νομοθεσίας περί προσωπικών δεδομένων, θεωρώ πως αυτή θα κινηθεί σε πλαίσια σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας.

Όμως τι σχέση έχει ο Γενικός Κανονισμός για την Προστασία των Δεδομένων με τους ανά την Ελλάδα Λ.Ε.Α.Δ. ;

Αν όχι όλοι, σίγουρα οι περισσότεροι Λ.Ε.Α.Δ. διαθέτουμε προσωπικό ή/και εξωτερικούς συνεργάτες στους οποίους καταβάλλουμε **μισθοδοσία**, άρα ερχόμαστε σε επαφή και διατηρούμε δεδομένα του προσωπικού όπως στοιχεία ταυτότητας και οικογενειακής κατάστασης, Α.Φ.Μ., Α.Μ.Κ.Α. κ.λ.π. Πρόκειται για αναγκαία λειτουργία **υποστήριξης** της βασικής δραστηριότητας ενός Λ.Ε.Α.Δ. και μολονότι είναι ουσιώδεις και αναγκαίες, ωστόσο είναι **παρεπόμενες** της βασικής δραστηριότητας ενός Λ.Ε.Α.Δ. με αποτέλεσμα να θεωρώ ότι τέτοιες δραστηριότητες δεν καθιστούν υποχρεωτικό τον ορισμό υπεύθυνου προστασίας δεδομένων. Ωστόσο, ως νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου έχουμε καταστατικά προβλέψει για τα μέλη μας διάφορες **παροχές** όπως χρηματικά βοηθήματα ή αποζημιώσεις σε περίπτωση ασθενείας, επιδόματα τοκετού, εφάπαξ βοηθήματα με τη συνταξιοδότηση, επιδόματα κατασκηνώσεων και παιδικών σταθμών, μουσικά και καλλιτεχνικά εργαστήρια κ.λ.π. **Όλα** τα ανωτέρω αποτελούν **βασικές δραστηριότητες** μας, για την διεκπεραίωση των οποίων επεξεργαζόμαστε και αποθηκεύουμε μεγάλο όγκο δεδομένων που αφορούν **στοιχεία ταυτότητας και οικογενειακής**

28 Κάθε πρόσωπο το οποίο υπέστη υλική ή μη υλική ζημία ως αποτέλεσμα παραβίασης του παρόντος κανονισμού δικαιούται αποζημίωση από τον υπεύθυνο επεξεργασίας ή τον εκτελούντα την επεξεργασία για τη ζημία που υπέστη
29 137/2017 ΕφΠατρών,

κατάστασης, Α.Φ.Μ., δεδομένα υγείας κ.α. για τα οποία υπάρχει σίγουρα τακτική και συστηματική παρακολούθηση, ενημέρωση και επικαιροποίηση των αρχείων μας με εγγραφές και διαγραφές. Είναι όμως η επεξεργασία αυτή **μεγάλης κλίμακας**, όπως απαιτεί ο Κανονισμός, προκειμένου να εφαρμοστεί το άρθρο **37** περί ορισμού υπεύθυνου προστασίας δεδομένων; Δυστυχώς **δεν** ορίζεται στον Κανονισμό τι συνιστά **επεξεργασία μεγάλης κλίμακας**. Θεωρώ πως για τον προσδιορισμό αυτό κρίσιμοι παράγοντες είναι **α] ο αριθμός των εμπλεκόμενων υποκειμένων** (εν προκειμένω τα άμεσα και έμμεσα μέλη μας), **β] ο όγκος των δεδομένων** (εξαρτάται από τον αριθμό των μελών καθώς και από τον αριθμό και τη φύση των παροχών), **γ] τη διάρκεια ή μονιμότητα της επεξεργασίας** (κάποια στοιχεία π.χ. ταυτότητας των άμεσων μελών μας διατηρούνται σε μόνιμη βάση ενώ κάποια άλλα στοιχεία π.χ. χρήση βοηθημάτων ή αποζημιώσεων για λόγους υγείας δεν απαιτείται να διατηρούνται επί μακρόν. Τουλάχιστον στο Ηράκλειο όπου υπάρχει ανώτατο όριο χρηματικού βοηθήματος για την ίδια αιτία ανά έτος δεν χρειάζεται να διατηρούνται τα δεδομένα αυτά πέραν του έτους.).

Εν προκειμένω, ο Λογαριασμός Ενίσχυσης και Αλληλοβοήθειας Δικηγόρων Ηρακλείου χρηματοδοτεί και προσφέρει παροχές στα μέλη του όπως επιδόματα τοκετού, παιδικών σταθμών, παιδικών κατασκηνώσεων, μαθήματα μουσικής, θεατρικό παιχνίδι, αποζημιώσεις μελών λόγω ασθένειας και προσωρινής ανικανότητας προς εργασία (το ύψος των οποίων είναι σε άμεση συνάρτηση με τον αριθμό των προστατευόμενων μελών) καθώς και εφάπαξ χρηματική ενίσχυση κατά την έξοδο από την υπηρεσία. Οι παροχές των ανά την Ελλάδα Λ.Ε.Α.Δ. ενδέχεται να διαφέρουν, όπως διαφέρει σίγουρα και ο αριθμός των μελών τους, από μερικές δεκάδες έως εκατοντάδες. Κατά την άποψη μου, ανεξάρτητα από τον αριθμό των μελών αλλά και των παροχών, **η συλλογή, επεξεργασία και αποθήκευση** έστω και των απολύτως απαραίτητων δεδομένων των μελών μας (στοιχεία ταυτότητας και

οικογενειακής κατάστασης, Α.Φ.Μ., δεδομένα υγείας) και η **επικαιροποίηση** τους με τις εγγραφές νέων μελών και τις διαγραφές ή αποχωρήσεις παλαιών αλλά και όλες τις λοιπές παραμέτρους **αποτελεί τακτική και συστηματική παρακολούθηση των μελών μας**. Το αν η παρακολούθηση αυτή γίνεται ή όχι σε **μεγάλη κλίμακα**, εξαρτάται από τα όσα ανωτέρω αναφέρονται σχετικά, όμως αυτό έχει σημασία μόνο για την υποχρεωτικότητα ή όχι ορισμού υπεύθυνου προστασίας δεδομένων. Το σημαντικό στα πλαίσια του Κανονισμού είναι πως όλα αυτά τα δεδομένα, κατά ένα μέρος κοινά για όλα τα Λ.Ε.Α.Δ., οφείλουμε πλέον να τα διαχειριστούμε με διαφορετικό τρόπο απ' ότι μέχρι σήμερα. Από την κρυπτογράφηση και ψευδωνυμοποίηση των αρχείων μας και τον τρόπο αποστολής email που περιέχουν προσωπικά δεδομένα μέχρι τον χρόνο, τρόπο και μέσο διατήρησης των αρχείων μας, θα περάσουμε πλέον σε μια άλλη εποχή. Κρίνοντας εξ ιδίων, τα μέλη μας εγγράφονται στο Σωματείο αποδεχόμενα στην πράξη το ισχύον Καταστατικό του και στα πλαίσια εφαρμογής αυτού μας παρέχουν τα προσωπικά δεδομένα που τους ζητάμε. Θα τολμήσω όμως να πω ότι από κανένα σημείο των καταστατικών μας δεν υπάρχει η πρόβλεψη ότι τα μέλη μας **συναινούν ρητά** στην επεξεργασία αυτή. Σύμφωνα με τον Κανονισμό, πρέπει να είμαστε σε θέση να **αποδείξουμε** ότι το μέλος μας συγκατατέθηκε για την επεξεργασία των δεδομένων του (εν προκειμένω και των δεδομένων των έμμεσων μελών)³⁰. Και μπορεί στα πλαίσια της συναδελφικής αλληλεγγύης που κινούμαστε να θεωρούμε πως είμαστε *ασφαλείς*, πιστεύοντας πως είναι αδιανόητο να δημιουργηθεί οποιοδήποτε τέτοιο πρόβλημα από τα μέλη μας, όμως οι καιροί αλλάζουν και θα πρέπει να εξαλείψουμε κάθε τέτοιο ενδεχόμενο. Ενδεχομένως με κάποιες δυσκολίες στην προσαρμογή μας, καθώς θα απαιτηθεί και υλικοτεχνική υποδομή αλλά κυρίως μελέτη και συνεχή επίβλεψη της εφαρμογής του Κανονισμού. Θα αναγκαστούμε με άλλα λόγια να γίνουμε λίγο περισσότερο γραφειοκράτες, να αποκτήσουμε

30 Άρθρο 7 παράγραφος 1 Κανονισμού

υποδομή που μέχρι πρότινος φάνταζε έξω από τις ανάγκες των Λ.Ε.Α.Δ., μπορεί όμως να συντελέσει σημαντικά, πέραν της προστασίας των προσωπικών δεδομένων που επεξεργαζόμαστε, και στην ίδια την ορθολογικότερη οργάνωση και διαχείριση μας ως Σωματείων. Θα αρχίσουμε να κρατάμε τα απολύτως απαραίτητα αρχεία, μόνο για όσο χρόνο αυτό απαιτείται. Θα απαιτηθεί γενικότερη οργάνωση και τακτοποίηση των αρχείων μας άρα και καλύτερη και ευκολότερη διαχείριση αυτών στα πλαίσια της καθημερινής εξυπηρέτησης των μελών μας.

Σίγουρα η διοίκηση του κάθε Λ.Ε.Α.Δ. έχει επίγνωση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών και αναγκών των μελών του, στα πλαίσια των οποίων έχει προσαρμόσει και τις σχετικές παροχές. Κατά τον ίδιο τρόπο λοιπόν που διαφέρουν οι παροχές ανάμεσα στα Λ.Ε.Α.Δ. μπορεί να διαφέρει να διαφέρει και η αντιμετώπιση ως προς την συμμόρφωση με τον Γενικό Κανονισμό Προστασίας Δεδομένων. Άλλοι μπορεί να σπεύσουν να συμμορφωθούν πλήρως, άλλοι απλά να πάρουν κάποια ελάχιστα μέτρα και άλλοι να αδιαφορήσουν. Σημειωτέον δε, πως ενώ από το 2016 είχαμε στην Ελλάδα το περιθώριο να προετοιμαστούμε για την εφαρμογή του Κανονισμού, οι περισσότεροι κινητοποιηθήκαμε λίγους μήνες πριν την ημερομηνία εφαρμογής του την 25η Μαΐου 2018, ενδεχομένως δε κάποιοι εξ ημών να μην έχουμε κινητοποιηθεί ακόμα. Είμαστε δηλαδή ήδη “υπερήμεροι” ως προς την προσηκούσα εφαρμογή του. Ωστόσο, θεωρώ πως τόσο για πρακτικούς λόγους όσο και για λόγους αρχών θα άξιζε να λειτουργήσουμε συλλογικά και ενδεχομένως υπό την εποπτεία και καθοδήγηση της Ε.Λ.Ε.Α.Δ.Ε. ως προς την συμμόρφωση μας με τον Κανονισμό. Η πρακτικότητα έγκειται στο ότι θα υπάρξει μια ενιαία αντιμετώπιση των κοινών αναγκών όλων των Λ.Ε.Α.Δ., άρα στη συνέχεια θα επαφίεται στη διάθεση του κάθε Σωματείου να τηρήσει τον οδικό χάρτη που θα έχει στα χέρια του και να τον προσαρμόσει ακριβώς πάνω στα εξατομικευμένα χαρακτηριστικά του. Ως προς το θέμα αρχής, ως σωματεία που προάγουμε την

αλληλεγγύη και την αλληλοβοήθεια θα ήταν παράδειγμα προς μίμηση και εξαιρετική εικόνα προς τους τρίτους να λειτουργήσουμε αλληλοβοηθητικά μεταξύ μας σ' αυτό το θέμα. Ενδεχομένως στα πλαίσια της Ε.Λ.Ε.Α.Δ.Ε. να μπορούσε να συσταθεί μια ομάδα συναδέλφων η οποία θα αναλάμβανε να υλοποιήσει συνολικά για τα Λ.Ε.Α.Δ. αυτό το πλάνο, δημιουργώντας ένα εγχειρίδιο συμμόρφωσης και συντάσσοντας τα απαραίτητα έγγραφα που θα καλούμαστε πλέον να υπογράφουμε πλέον με όσους συναλλασόμαστε, εργαζόμενους, συνεργάτες και μέλη, προσαρμοσμένα πάντα στις ανάγκες και τις ιδιαιτερότητες του κάθε Σωματείου. Βέβαια, αυτό είναι ένα εξαιρετικά μεγάλο και επίπονο έργο, λόγω της μεγάλης παραμετροποίησης των δεδομένων που ως Λ.Ε.Α.Δ. επεξεργαζόμαστε. Θα απαιτήσει πολύ χρόνο και συνάμα, ως αντικείμενο εργασίας είναι κάτι που πολύ συνάδελφοι θα ήθελαν να αναλάβουν επ' αμοιβή, δεν γνωρίζω δε μήπως ήδη κάποια Λ.Ε.Α.Δ. έχουν αποτανθεί σε συναδέλφους για την επ' αμοιβή τακτοποίηση του θέματος. Το γεγονός δε ότι πρόκειται για ένα μάλλον ακριβό αντικείμενο, λόγω του μεγάλου όγκου εργασίας και του κινδύνου που υπάρχει, ίσως μια τέτοια πρωτοβουλία δημιουργούσε την εντύπωση πως θα στερούσε από συναδέλφους ανά την Ελλάδα την δυνατότητα να χειριστούν επ' αμοιβή το έργο αυτό, στο Λ.Ε.Α.Δ. που είναι εγγεγραμμένοι, δημιουργώντας έτσι προστριβές και ενδεχομένως μια αρνητική εικόνα αθέμιτου ανταγωνισμού. Επίσης ο όγκος της εργασίας είναι τέτοιος που θεωρώ εξαιρετικά δύσκολο να διεκπεραιωθεί - τουλάχιστον όχι άμεσα- από μια περιστασιακά ευρισκόμενη και χωρίς συγκεκριμένο χρονικό ορίζοντα εθελοντική ομάδα εργασίας. Περαιτέρω δε, μπορεί να καταλήξετε πως δεν είναι υποχρεωτική η συμμόρφωση των Λ.Ε.Α.Δ. με τον Κανονισμό ή να την αφήσετε στην ευχέρεια κάθε Σωματείου μεμονωμένα. Αλλά όλα αυτά είναι τροφή για σκέψη, είμαι δε σίγουρος πως η Ε.Λ.Ε.Α.Δ.Ε., τόσο ως Ολομέλεια όσο και ως Διοικητικό Συμβούλιο δεν μπορεί παρά να μεριμνήσει για το κοινό καλό.

Όμως πέραν των όσων εμείς ως Λ.Ε.Α.Δ. καλούμαστε να λάβουμε υπόψιν μας στα πλαίσια εφαρμογής του Κανονισμού αυτού, βρισκόμαστε και στη δύσκολη θέση να συμβουλευόμαστε τα μέλη μας ή να πάρουμε προσωπικά ή/και θεσμικά θέση σε περιπτώσεις όπως η ακόλουθη:

Έφτασε στα Λ.Ε.Α.Δ. η **Δήλωση Συναίνεσης** και η **Δήλωση Πολιτικής Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων** της **GENERALI**, την οποία καλούνται να υπογράψουν τα ασφαλισμένα μέλη μας προκειμένου η εταιρεία να τους παρέχει τις καλύψεις και τις υπηρεσίες που το ασφαλιστήριο συμβόλαιο προβλέπει. Δηλώνεται ρητά στο άρθρο -5- της Δήλωσης Πολιτικής Προστασίας Δεδομένων ότι σε περίπτωση μη χορήγησης της συναίνεσης από το μέλος μας η **GENERALI** δεν θα το εγγράφει ως νέο μέλος στο ομαδικό ασφαλιστήριο ούτε και θα το καλύπτει αν είναι ήδη μέλος. Στο δε άρθρο -6- της ίδιας ως άνω Δήλωσης Πολιτικής Προστασίας Δεδομένων που προβλέπεται η δυνατότητα ανάκλησης της συναίνεσης δηλώνεται ρητά πως σε μια τέτοια περίπτωση η **GENERALI** θα σταματήσει να παρέχει τις καλύψεις που προβλέπονται στο ασφαλιστήριο. Στο άρθρο -3- της ως άνω Δήλωσης αναφέρονται συγκεκριμένα τα προσωπικά δεδομένα τα οποία θα επεξεργαστεί η **GENERALI**. Ανάμεσα τους ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η συλλογή και επεξεργασία στοιχείων που αφορούν το **ιατρικό ιστορικό** του ατόμου, όχι μόνο βάσει του ερωτηματολογίου που αυτό θα συμπληρώσει αλλά και με δεδομένα που προκύπτουν από το βιβλιάριο υγείας, τον ΑΜΚΑ και την εφαρμογή ηλεκτρονικής συνταγογράφησης. Συνδέει μάλιστα τη χρήση αυτών των δεδομένων όχι μόνο με την κάλυψη του ασφαλισμένου σε περίπτωση επέλευσης του ασφαλιστικού κινδύνου αλλά και με την ένταξη στο ομαδικό ασφαλιστήριο. Μέχρι σήμερα η είσοδος στο ασφαλιστήριο γινόταν χωρίς καμία τέτοια προϋπόθεση, κάτι που σε εμένα τουλάχιστον δημιουργεί ερωτηματικά για το αν γίνεται σωστή εφαρμογή εν προκειμένω του ασφαλιστηρίου από πλευράς **GENERALI** και κατά πόσο πρέπει να υπογράψουν ή όχι τη συγκεκριμένη δήλωση συναίνεσης

τα μέλη μας. Η πρόσβαση σε τέτοιες πληροφορίες μπορεί ενδεχομένως να οδηγήσει σε δεύτερο χρόνο την GENERALI να αρνηθεί την είσοδο κάποιων μελών μας στο ασφαλιστήριο θεωρώντας πως έχουν βεβαρημένο ιστορικό ή, επειδή αυτό θα ήταν ενδεχομένως κραυγαλέα αντίθετο στην υπάρχουσα σύμβαση, να αυξήσει τα συνολικά ασφάλιστρα του προγράμματος. Θεωρώ πως χρειάζεται μια αποσαφήνιση για το αν η GENERALI θα χρησιμοποιήσει για την ένταξη νέου μέλους στο ομαδικό ασφαλιστήριο πρόγραμμα ιατρικό ιστορικό και σε περίπτωση που αποδειχθεί κάτι τέτοιο να μεριμνήσουμε ανάλογα ως Ε.Λ.Ε.Α.Δ.Ε., καθώς θεωρώ πως κατ' αυτόν τον τρόπο αλλοιώνονται οι όροι της αρχικής σύμβασης ενώ παράλληλα επ' αφορμή συμμόρφωσης της εταιρείας με τον Γενικό Κανονισμό για την Προστασία των Δεδομένων επιχειρείται να ανοιχτεί μια κερκόπορτα και να αποκτηθεί πρόσβαση σε ευαίσθητα δεδομένα, αφού αυτά αφορούν την υγεία. Ομοίως, παρά τις περί του αντιθέτου δηλώσεις, η GENERALI φαίνεται να διαβιβάζει το **σύνολο** των προσωπικών δεδομένων των ασφαλισμένων και όχι μόνο τα **απαραίτητα** για την κάθε ενέργεια (γίνεται γενική αναφορά ότι διαβιβάζονται ή μοιράζονται **“τα δεδομένα”** οπότε μπορεί να θεωρηθεί ότι αφορά το σύνολο). Ενδεχομένως είναι σκόπιμη μια ενδεδειγμένη μελέτη όσων αναφέρονται στην ιστοσελίδα της εταιρείας σε επαφή και με τον ασφαλιστικό μας σύμβουλο ή ακόμα και με τον υπεύθυνο προστασίας δεδομένων της GENERALI, σχετικά με αυτό το θέμα. Σύμφωνα δε με τον Κανονισμό *κατά την εκτίμηση κατά πόσο η συγκατάθεση δίνεται ελεύθερα, λαμβάνεται ιδιαιτέρως υπόψη κατά πόσο, μεταξύ άλλων, για την εκτέλεση της σύμβασης τίθεται ως προϋπόθεση η συγκατάθεση στην επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα³¹ που δεν είναι αναγκαία για την εκτέλεση της εν λόγω σύμβασης.* Εν προκειμένω στο ασφαλιστικό πρόγραμμα μας **ουδέποτε ήταν αναγκαίο στοιχείο για την είσοδο νέου μέλους** η πρόσβαση σε ιατρικό ιστορικό, η δε συναίνεση που ζητείται **υποχρεωτικά** θα μπορούσε να θεωρηθεί

31 Άρθρο 7 παράγραφος 4 Κανονισμού

πως δεν δίνεται ελεύθερα, συνιστώντας ευθεία παραβίαση του Κανονισμού.

Γίνεται λοιπόν σαφές πως, με τον έναν ή τον άλλο τρόπο, ο Γενικός Κανονισμός για την Προστασία των Δεδομένων θα μας απασχολήσει αρκετά στο μέλλον και, όπως και με το ασφαλιστήριο συμβόλαιο, έτσι και μ' αυτόν τα μέλη μας θα περιμένουν από εμάς αν όχι εξατομικευμένες απαντήσεις και λύσεις τουλάχιστον κάποιες κατευθύνσεις. Οφείλουμε λοιπόν να ενημερωνόμαστε επαρκώς και εγκαίρως για να μπορούμε να ανταπεξέλθουμε στην νέα αυτή πρόκληση. Σε κάθε περίπτωση όμως, ανεξάρτητα από τις όποιες εξελίξεις αναγκάζομαστε να ακολουθήσουμε ως Λ.Ε.Α.Δ. οφείλουμε σε κάθε περίπτωση να μην λησμονούμε τους βασικούς πυλώνες της λειτουργίας μας: την αλληλεγγύη και την αλληλοβοήθεια, επιδιώκοντας πάντα να είμαστε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο κοντά στους συναδέλφους.

Ηράκλειο, 9 Ιουλίου 2018

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ Λ.Ε.Α.Δ.Η.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΦΑΝΤΑΟΥΤΣΑΚΗΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΑΡΘΡΩΝ Γ.Κ.Π.Δ.

- **Άρθρο 99: Έναρξη ισχύος και εφαρμογή** 1.Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*. 2.Τίθεται σε εφαρμογή από τις 25 Μαΐου 2018. 4.5.2016 L 119/87 Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης EL Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

- **Άρθρο 1: Αντικείμενο και στόχοι** 1.Ο παρών κανονισμός θεσπίζει κανόνες που αφορούν την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και κανόνες που αφορούν την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. 2.Ο παρών κανονισμός προστατεύει θεμελιώδη δικαιώματα και ελευθερίες των φυσικών προσώπων και ειδικότερα το δικαίωμά τους στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. 3.Η ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα εντός της Ένωσης δεν περιορίζεται ούτε απαγορεύεται για λόγους που σχετίζονται με την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

- **Άρθρο 2 : Ουσιαστικό πεδίο εφαρμογής** 1.Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται στην, εν όλω ή εν μέρει, αυτοματοποιημένη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και στη μη αυτοματοποιημένη επεξεργασία τέτοιων δεδομένων τα οποία περιλαμβάνονται ή πρόκειται να περιληφθούν σε σύστημα αρχειοθέτησης. 2.Ο παρών κανονισμός δεν εφαρμόζεται στην επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα: α) στο πλαίσιο δραστηριότητας η οποία δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης, β) από τα κράτη μέλη κατά την άσκηση δραστηριοτήτων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κεφαλαίου 2 του τίτλου V της ΣΕΕ, γ) από φυσικό πρόσωπο στο πλαίσιο αποκλειστικά προσωπικής ή οικιακής δραστηριότητας, δ) από αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς της πρόληψης, της διερεύνησης, της ανίχνευσης ή της δίωξης ποινικών αδικημάτων ή της εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας και πρόληψης έναντι κινδύνων που απειλούν τη δημόσια ασφάλεια. 3.Για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα θεσμικά όργανα, φορείς, υπηρεσίες και οργανισμούς της Ένωσης, εφαρμόζεται ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 45/2001. Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 45/2001 και άλλες νομικές πράξεις της Ένωσης εφαρμοστέες σε μια τέτοια επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα προσαρμόζονται στις αρχές και τους κανόνες του παρόντος κανονισμού σύμφωνα με το άρθρο 98. 4.Ο παρών κανονισμός δεν θίγει την εφαρμογή της οδηγίας 2000/31/ΕΚ, ιδίως των κανόνων για την ευθύνη των μεσαζόντων παροχής υπηρεσιών που προβλέπονται στα άρθρα 12 έως 15 της εν λόγω οδηγίας.

- **Άρθρο 5: Αρχές που διέπουν την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα** 1.Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα: α) υποβάλλονται σε σύννομη και θεμιτή επεξεργασία με διαφανή τρόπο σε σχέση με το υποκείμενο των δεδομένων («νομιμότητα, αντικειμενικότητα και διαφάνεια»), β) συλλέγονται για καθορισμένους, ρητούς και νόμιμους σκοπούς και δεν υποβάλλονται σε περαιτέρω επεξεργασία κατά τρόπο ασύμβατο προς τους σκοπούς αυτούς· η περαιτέρω επεξεργασία για σκοπούς αρχειοθέτησης προς το δημόσιο συμφέρον ή σκοπούς επιστημονικής ή ιστορικής έρευνας ή στατιστικούς σκοπούς δεν θεωρείται ασύμβατη με τους αρχικούς σκοπούς σύμφωνα με το άρθρο 89 παράγραφος 1 («περιορισμός του σκοπού»), γ) είναι κατάλληλα, συναφή και περιορίζονται στο αναγκαίο για τους σκοπούς για τους οποίους υποβάλλονται σε επεξεργασία («ελαχιστοποίηση των δεδομένων»), δ) είναι ακριβή και, όταν είναι αναγκαίο, επικαιροποιούνται· πρέπει να λαμβάνονται όλα τα εύλογα μέτρα για την άμεση διαγραφή ή διόρθωση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα τα οποία είναι ανακριβή, σε σχέση με τους σκοπούς της επεξεργασίας («ακρίβεια»), 4.5.2016 L

119/35 Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης EL (i)Οδηγία (ΕΕ) 2015/1535 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Σεπτεμβρίου 2015, για την καθιέρωση μιας διαδικασίας πληροφόρησης στον τομέα των τεχνικών προδιαγραφών και των κανόνων σχετικά με τις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών (ΕΕ L 241 της 17.9.2015, σ. 1). ε) διατηρούνται υπό μορφή που επιτρέπει την ταυτοποίηση των υποκειμένων των δεδομένων μόνο για το διάστημα που απαιτείται για τους σκοπούς της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα: τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα μπορούν να αποθηκεύονται για μεγαλύτερα διαστήματα, εφόσον τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα θα υποβάλλονται σε επεξεργασία μόνο για σκοπούς αρχειοθέτησης προς το δημόσιο συμφέρον, για σκοπούς επιστημονικής ή ιστορικής έρευνας ή για στατιστικούς σκοπούς, σύμφωνα με το άρθρο 89 παράγραφος 1 και εφόσον εφαρμόζονται τα κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα που απαιτεί ο παρών κανονισμός για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων και ελευθεριών του υποκειμένου των δεδομένων («περιορισμός της περιόδου αποθήκευσης»), στ) υποβάλλονται σε επεξεργασία κατά τρόπο που εγγυάται την ενδεδειγμένη ασφάλεια των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, μεταξύ άλλων την προστασία τους από μη εξουσιοδοτημένη ή παράνομη επεξεργασία και τυχαία απώλεια, καταστροφή ή φθορά, με τη χρησιμοποίηση κατάλληλων τεχνικών ή οργανωτικών μέτρων («ακεραιότητα και εμπιστευτικότητα»). 2.Ο υπεύθυνος επεξεργασίας φέρει την ευθύνη και είναι σε θέση να αποδείξει τη συμμόρφωση με την παράγραφο 1 («λογοδοσία»).

• **Άρθρο 6 : Αρχές που διέπουν την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα** 1. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα: α) υποβάλλονται σε σύννομη και θεμιτή επεξεργασία με διαφανή τρόπο σε σχέση με το υποκείμενο των δεδομένων («νομιμότητα, αντικειμενικότητα και διαφάνεια»), β) συλλέγονται για καθορισμένους, ρητούς και νόμιμους σκοπούς και δεν υποβάλλονται σε περαιτέρω επεξεργασία κατά τρόπο ασύμβατο προς τους σκοπούς αυτούς: η περαιτέρω επεξεργασία για σκοπούς αρχειοθέτησης προς το δημόσιο συμφέρον ή σκοπούς επιστημονικής ή ιστορικής έρευνας ή στατιστικούς σκοπούς δεν θεωρείται ασύμβατη με τους αρχικούς σκοπούς σύμφωνα με το άρθρο 89 παράγραφος 1 («περιορισμός του σκοπού»), γ) είναι κατάλληλα, συναφή και περιορίζονται στο αναγκαίο για τους σκοπούς για τους οποίους υποβάλλονται σε επεξεργασία («ελαχιστοποίηση των δεδομένων»), δ) είναι ακριβή και, όταν είναι αναγκαίο, επικαιροποιούνται: πρέπει να λαμβάνονται όλα τα εύλογα μέτρα για την άμεση διαγραφή ή διόρθωση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα τα οποία είναι ανακριβή, σε σχέση με τους σκοπούς της επεξεργασίας («ακρίβεια»), 4.5.2016 L 119/35 Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης EL (i)Οδηγία (ΕΕ) 2015/1535 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Σεπτεμβρίου 2015, για την καθιέρωση μιας διαδικασίας πληροφόρησης στον τομέα των τεχνικών προδιαγραφών και των κανόνων σχετικά με τις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών (ΕΕ L 241 της 17.9.2015, σ. 1). ε) διατηρούνται υπό μορφή που επιτρέπει την ταυτοποίηση των υποκειμένων των δεδομένων μόνο για το διάστημα που απαιτείται για τους σκοπούς της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα: τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα μπορούν να αποθηκεύονται για μεγαλύτερα διαστήματα, εφόσον τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα θα υποβάλλονται σε επεξεργασία μόνο για σκοπούς αρχειοθέτησης προς το δημόσιο συμφέρον, για σκοπούς επιστημονικής ή ιστορικής έρευνας ή για στατιστικούς σκοπούς, σύμφωνα με το άρθρο 89 παράγραφος 1 και εφόσον εφαρμόζονται τα κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα που απαιτεί ο παρών κανονισμός για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων και ελευθεριών του υποκειμένου των δεδομένων («περιορισμός της περιόδου αποθήκευσης»), στ) υποβάλλονται σε επεξεργασία κατά τρόπο που εγγυάται την ενδεδειγμένη ασφάλεια των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, μεταξύ άλλων την προστασία τους από μη εξουσιοδοτημένη ή παράνομη επεξεργασία και τυχαία απώλεια, καταστροφή ή φθορά, με τη χρησιμοποίηση κατάλληλων τεχνικών ή οργανωτικών μέτρων («ακεραιότητα και εμπιστευτικότητα»). 2.Ο υπεύθυνος επεξεργασίας φέρει την ευθύνη και είναι σε θέση να αποδείξει τη συμμόρφωση με την παράγραφο 1 («λογοδοσία»).

• **Άρθρο 7 : Προϋποθέσεις για συγκατάθεση** 1. Όταν η επεξεργασία βασίζεται σε συγκατάθεση, ο

υπεύθυνος επεξεργασίας είναι σε θέση να αποδειξει ότι το υποκείμενο των δεδομένων συγκατατέθηκε για την επεξεργασία των δεδομένων του προσωπικού χαρακτήρα. 2.Εάν η συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων παρέχεται στο πλαίσιο γραπτής δήλωσης η οποία αφορά και άλλα θέματα, το αίτημα για συγκατάθεση υποβάλλεται κατά τρόπο ώστε να είναι σαφώς διακριτό από τα άλλα θέματα, σε κατανοητή και εύκολα προσβάσιμη μορφή, χρησιμοποιώντας σαφή και απλή διατύπωση. Κάθε τμήμα της δήλωσης αυτής το οποίο συνιστά παράβαση του παρόντος κανονισμού δεν είναι δεσμευτικό. 3.Το υποκείμενο των δεδομένων έχει δικαίωμα να ανακαλέσει τη συγκατάθεσή του ανά πάσα στιγμή. Η ανάκληση της συγκατάθεσης δεν θίγει τη νομιμότητα της επεξεργασίας που βασίστηκε στη συγκατάθεση προ της ανάκλησής της. Πριν την παροχή της συγκατάθεσης, το υποκείμενο των δεδομένων ενημερώνεται σχετικά. Η ανάκληση της συγκατάθεσης είναι εξίσου εύκολη με την παροχή της. 4.Κατά την εκτίμηση κατά πόσο η συγκατάθεση δίνεται ελεύθερα, λαμβάνεται ιδιαίτερος υπόψη κατά πόσο, μεταξύ άλλων, για την εκτέλεση σύμβασης, συμπεριλαμβανομένης της παροχής μιας υπηρεσίας, τίθεται ως προϋπόθεση η συγκατάθεση στην επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που δεν είναι αναγκαία για την εκτέλεση της εν λόγω σύμβασης.

- **Άρθρο 9 : Προϋποθέσεις για συγκατάθεση** 1.Όταν η επεξεργασία βασίζεται σε συγκατάθεση, ο υπεύθυνος επεξεργασίας είναι σε θέση να αποδειξει ότι το υποκείμενο των δεδομένων συγκατατέθηκε για την επεξεργασία των δεδομένων του προσωπικού χαρακτήρα. 2.Εάν η συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων παρέχεται στο πλαίσιο γραπτής δήλωσης η οποία αφορά και άλλα θέματα, το αίτημα για συγκατάθεση υποβάλλεται κατά τρόπο ώστε να είναι σαφώς διακριτό από τα άλλα θέματα, σε κατανοητή και εύκολα προσβάσιμη μορφή, χρησιμοποιώντας σαφή και απλή διατύπωση. Κάθε τμήμα της δήλωσης αυτής το οποίο συνιστά παράβαση του παρόντος κανονισμού δεν είναι δεσμευτικό. 3.Το υποκείμενο των δεδομένων έχει δικαίωμα να ανακαλέσει τη συγκατάθεσή του ανά πάσα στιγμή. Η ανάκληση της συγκατάθεσης δεν θίγει τη νομιμότητα της επεξεργασίας που βασίστηκε στη συγκατάθεση προ της ανάκλησής της. Πριν την παροχή της συγκατάθεσης, το υποκείμενο των δεδομένων ενημερώνεται σχετικά. Η ανάκληση της συγκατάθεσης είναι εξίσου εύκολη με την παροχή της. 4.Κατά την εκτίμηση κατά πόσο η συγκατάθεση δίνεται ελεύθερα, λαμβάνεται ιδιαίτερος υπόψη κατά πόσο, μεταξύ άλλων, για την εκτέλεση σύμβασης, συμπεριλαμβανομένης της παροχής μιας υπηρεσίας, τίθεται ως προϋπόθεση η συγκατάθεση στην επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που δεν είναι αναγκαία για την εκτέλεση της εν λόγω σύμβασης.

- **Άρθρο 12: Διαφανής ενημέρωση, ανακοίνωση και ρυθμίσεις για την άσκηση των δικαιωμάτων του υποκειμένου των δεδομένων** 1.Ο υπεύθυνος επεξεργασίας λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για να παρέχει στο υποκείμενο των δεδομένων κάθε πληροφορία που αναφέρεται στα άρθρα 13 και 14 και κάθε ανακοίνωση στο πλαίσιο των άρθρων 15 έως 22 και του άρθρου 34 σχετικά με την επεξεργασία σε συνοπτική, διαφανή, κατανοητή και εύκολα προσβάσιμη μορφή, χρησιμοποιώντας σαφή και απλή διατύπωση, ιδίως όταν πρόκειται για πληροφορία απευθυνόμενη ειδικά σε παιδιά. Οι πληροφορίες παρέχονται γραπτώς ή με άλλα μέσα, μεταξύ άλλων, εφόσον ενδείκνυται, ηλεκτρονικώς. Όταν ζητείται από το υποκείμενο των δεδομένων, οι πληροφορίες μπορούν να δίνονται προφορικά, υπό την προϋπόθεση ότι η ταυτότητα του υποκειμένου των δεδομένων είναι αποδεδειγμένη με άλλα μέσα.

- **Άρθρο 15 : Δικαίωμα πρόσβασης του υποκειμένου των δεδομένων** 1.Το υποκείμενο των δεδομένων έχει το δικαίωμα να λαμβάνει από τον υπεύθυνο επεξεργασίας επιβεβαίωση για το κατά πόσον ή όχι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν υφίστανται επεξεργασία και, εάν συμβαίνει τούτο, το δικαίωμα πρόσβασης στα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα και στις ακόλουθες πληροφορίες: α) τους σκοπούς της επεξεργασίας, β) τις σχετικές κατηγορίες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, γ) τους αποδέκτες ή τις κατηγορίες αποδεκτών στους οποίους κοινολογήθηκαν ή πρόκειται να κοινολογηθούν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, ιδίως τους αποδέκτες σε τρίτες χώρες ή διεθνείς οργανισμούς, δ) εάν είναι δυνατόν,

το χρονικό διάστημα για το οποίο θα αποθηκευτούν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα ή, όταν αυτό είναι αδύνατο, τα κριτήρια που καθορίζουν το εν λόγω διάστημα, ε) την ύπαρξη δικαιώματος υποβολής αιτήματος στον υπεύθυνο επεξεργασίας για διόρθωση ή διαγραφή δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ή περιορισμό της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που αφορά το υποκείμενο των δεδομένων ή δικαιώματος αντίταξης στην εν λόγω επεξεργασία, στ) το δικαίωμα υποβολής καταγγελίας σε εποπτική αρχή, ζ) όταν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα δεν συλλέγονται από το υποκείμενο των δεδομένων, κάθε διαθέσιμη πληροφορία σχετικά με την προέλευσή τους, η) την ύπαρξη αυτοματοποιημένης λήψης αποφάσεων, συμπεριλαμβανομένης της κατάρτισης προφίλ, που προβλέπεται στο άρθρο 22 παράγραφοι 1 και 4 και, τουλάχιστον στις περιπτώσεις αυτές, σημαντικές πληροφορίες σχετικά με τη λογική που ακολουθείται, καθώς και τη σημασία και τις προβλεπόμενες συνέπειες της εν λόγω επεξεργασίας για το υποκείμενο των δεδομένων. 2. Όταν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα διαβιβάζονται σε τρίτη χώρα ή σε διεθνή οργανισμό, το υποκείμενο των δεδομένων έχει το δικαίωμα να ενημερώνεται για τις κατάλληλες εγγυήσεις σύμφωνα με το άρθρο 46 σχετικά με τη διαβίβαση. 3. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας παρέχει αντίγραφο των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που υποβάλλονται σε επεξεργασία. Για επιπλέον αντίγραφα που ενδέχεται να ζητηθούν από το υποκείμενο των δεδομένων, ο υπεύθυνος επεξεργασίας μπορεί να επιβάλει την καταβολή εύλογου τέλους για διοικητικά έξοδα. Εάν το υποκείμενο των δεδομένων υποβάλλει το αίτημα με ηλεκτρονικά μέσα και εκτός εάν το υποκείμενο των δεδομένων ζητήσει κάτι διαφορετικό, η ενημέρωση παρέχεται σε ηλεκτρονική μορφή που χρησιμοποιείται συνήθως. 4. Το δικαίωμα να λαμβάνεται αντίγραφο που αναφέρεται στην παράγραφο 3 δεν επηρεάζει δυσμενώς τα δικαιώματα και τις ελευθερίες άλλων.

• **Άρθρο 16 : Δικαίωμα διόρθωσης** Το υποκείμενο των δεδομένων έχει το δικαίωμα να απαιτήσει από τον υπεύθυνο επεξεργασίας χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση τη διόρθωση ανακριβών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν. Έχοντας υπόψη τους σκοπούς της επεξεργασίας, το υποκείμενο των δεδομένων έχει το δικαίωμα να απαιτήσει τη συμπλήρωση ελλειπών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, μεταξύ άλλων μέσω συμπληρωματικής δήλωσης.

• **Άρθρο 17: Δικαίωμα διαγραφής («δικαίωμα στη λήθη»)** 1. Το υποκείμενο των δεδομένων έχει το δικαίωμα να ζητήσει από τον υπεύθυνο επεξεργασίας τη διαγραφή δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση και ο υπεύθυνος επεξεργασίας υποχρεούται να διαγράψει δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, εάν ισχύει ένας από τους ακόλουθους λόγους: α) τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα δεν είναι πλέον απαραίτητα σε σχέση με τους σκοπούς για τους οποίους συλλέχθηκαν ή υποβλήθηκαν κατ' άλλο τρόπο σε επεξεργασία, 4.5.2016 L 119/43 Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης EL β) το υποκείμενο των δεδομένων ανακαλεί τη συγκατάθεση επί της οποίας βασίζεται η επεξεργασία σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο α) ή το άρθρο 9 παράγραφος 2 στοιχείο α) και δεν υπάρχει άλλη νομική βάση για την επεξεργασία, γ) το υποκείμενο των δεδομένων αντιτίθεται στην επεξεργασία σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 1 και δεν υπάρχουν επιτακτικοί και νόμιμοι λόγοι για την επεξεργασία ή το υποκείμενο των δεδομένων αντιτίθεται στην επεξεργασία σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 2, δ) τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα υποβλήθηκαν σε επεξεργασία παράνομα, ε) τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα πρέπει να διαγραφούν, ώστε να τηρηθεί νομική υποχρέωση βάσει του ενωσιακού δικαίου ή του δικαίου κράτους μέλους, στην οποία υπόκειται ο υπεύθυνος επεξεργασίας, στ) τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα έχουν συλλεχθεί σε σχέση με την προσφορά υπηρεσιών της κοινωνίας των πληροφοριών που αναφέρονται στο άρθρο 8 παράγραφος 1. 2. Όταν ο υπεύθυνος επεξεργασίας έχει δημοσιοποιήσει τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα και υποχρεούται σύμφωνα με την παράγραφο 1 να διαγράψει τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, ο υπεύθυνος επεξεργασίας, λαμβάνοντας υπόψη τη διαθέσιμη τεχνολογία και το κόστος εφαρμογής, λαμβάνει εύλογα μέτρα, συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών μέτρων, για να ενημερώσει τους υπευθύνους επεξεργασίας που επεξεργάζονται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα,

ότι το υποκείμενο των δεδομένων ζήτησε τη διαγραφή από αυτούς τους υπευθύνους επεξεργασίας τυχόν συνδέσμων με τα δεδομένα αυτά ή αντιγράφων ή αναπαραγωγών των εν λόγω δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. 3. Οι παράγραφοι 1 και 2 δεν εφαρμόζονται στον βαθμό που η επεξεργασία είναι απαραίτητη: α) για την άσκηση του δικαιώματος ελευθερίας της έκφρασης και του δικαιώματος στην ενημέρωση, β) για την τήρηση νομικής υποχρέωσης που επιβάλλει την επεξεργασία βάσει του δικαίου της Ένωσης ή του δικαίου κράτους μέλους στο οποίο υπάγεται ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή για την εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον ή κατά την άσκηση δημόσιας εξουσίας που έχει ανατεθεί στον υπεύθυνο της επεξεργασίας, γ) για λόγους δημόσιου συμφέροντος στον τομέα της δημόσιας υγείας σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 2 στοιχεία η) και θ), καθώς και το άρθρο 9 παράγραφος 3, δ) για σκοπούς αρχειοθέτησης προς το δημόσιο συμφέρον, για σκοπούς επιστημονικής ή ιστορικής έρευνας ή για στατιστικούς σκοπούς σύμφωνα με το άρθρο 89 παράγραφος 1, εφόσον το δικαίωμα που αναφέρεται στην παράγραφο 1 είναι πιθανόν να καταστήσει αδύνατη ή να εμποδίσει σε μεγάλο βαθμό την επίτευξη σκοπών της εν λόγω επεξεργασίας, ή ε) για τη θεμελίωση, άσκηση ή υποστήριξη νομικών αξιώσεων.

• **Άρθρο 18 : Δικαίωμα περιορισμού της επεξεργασίας** 1. Το υποκείμενο των δεδομένων δικαιούται να εξασφαλίζει από τον υπεύθυνο επεξεργασίας τον περιορισμό της επεξεργασίας, όταν ισχύει ένα από τα ακόλουθα: α) η ακρίβεια των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα αμφισβητείται από το υποκείμενο των δεδομένων, για χρονικό διάστημα που επιτρέπει στον υπεύθυνο επεξεργασίας να επαληθεύσει την ακρίβεια των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, β) η επεξεργασία είναι παράνομη και το υποκείμενο των δεδομένων αντιτάσσεται στη διαγραφή των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ζητεί, αντ' αυτής, τον περιορισμό της χρήσης τους, γ) ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεν χρειάζεται πλέον τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για τους σκοπούς της επεξεργασίας, αλλά τα δεδομένα αυτά απαιτούνται από το υποκείμενο των δεδομένων για τη θεμελίωση, την άσκηση ή την υποστήριξη νομικών αξιώσεων, δ) το υποκείμενο των δεδομένων έχει αντιρρήσεις για την επεξεργασία σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 1, εν αναμονή της επαλήθευσης του κατά πόσον οι νόμιμοι λόγοι του υπευθύνου επεξεργασίας υπερσχύουν έναντι των λόγων του υποκειμένου των δεδομένων. 2. Όταν η επεξεργασία έχει περιοριστεί σύμφωνα με την παράγραφο 1, τα εν λόγω δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, εκτός της αποθήκευσης, υφίστανται επεξεργασία μόνο με τη συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων ή για τη θεμελίωση, άσκηση ή υποστήριξη νομικών αξιώσεων ή για την προστασία των δικαιωμάτων άλλου φυσικού ή νομικού προσώπου ή για λόγους σημαντικού δημόσιου συμφέροντος της Ένωσης ή κράτους μέλους. 4.5.2016 L 119/44 Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης EL 3. Το υποκείμενο των δεδομένων το οποίο έχει εξασφαλίσει τον περιορισμό της επεξεργασίας σύμφωνα με την παράγραφο 1 ενημερώνεται από τον υπεύθυνο επεξεργασίας πριν από την άρση του περιορισμού επεξεργασίας.

• **Άρθρο 20 : Δικαίωμα στη φορητότητα των δεδομένων** 1. Το υποκείμενο των δεδομένων έχει το δικαίωμα να λαμβάνει τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν, και τα οποία έχει παράσχει σε υπεύθυνο επεξεργασίας, σε δομημένο, κοινώς χρησιμοποιούμενο και αναγνώσιμο από μηχανήματα μορφότυπο, καθώς και το δικαίωμα να διαβιβάζει τα εν λόγω δεδομένα σε άλλον υπεύθυνο επεξεργασίας χωρίς αντίρρηση από τον υπεύθυνο επεξεργασίας στον οποίο παρασχέθηκαν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, όταν: α) η επεξεργασία βασίζεται σε συγκατάθεση σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο α) ή το άρθρο 9 παράγραφος 2 στοιχείο α) ή σε σύμβαση σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο β) και β) η επεξεργασία διενεργείται με αυτοματοποιημένα μέσα. 2. Κατά την άσκηση του δικαιώματος στη φορητότητα των δεδομένων σύμφωνα με την παράγραφο 1, το υποκείμενο των δεδομένων έχει το δικαίωμα να ζητά την απευθείας διαβίβαση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από έναν υπεύθυνο επεξεργασίας σε άλλον, σε περίπτωση που αυτό είναι τεχνικά εφικτό. 3. Το δικαίωμα που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου ασκείται με την επιφύλαξη του άρθρου 17. Το εν λόγω δικαίωμα δεν ισχύει για την επεξεργασία που

είναι απαραίτητη για την εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον ή κατά την άσκηση δημόσιας εξουσίας που έχει ανατεθεί στον υπεύθυνο επεξεργασίας. 4. Το δικαίωμα που αναφέρεται στην παράγραφο 1 δεν επηρεάζει δυσμενώς τα δικαιώματα και τις ελευθερίες άλλων.

• **Άρθρο 21: Δικαίωμα εναντίωσης** 1. Το υποκείμενο των δεδομένων δικαιούται να αντιτάσσεται, ανά πάσα στιγμή και για λόγους που σχετίζονται με την ιδιαίτερη κατάστασή του, στην επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν, η οποία βασίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο ε) ή στ), περιλαμβανομένης της κατάρτισης προφίλ βάσει των εν λόγω διατάξεων. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεν υποβάλλει πλέον τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα σε επεξεργασία, εκτός εάν ο υπεύθυνος επεξεργασίας καταδείξει επιτακτικούς και νόμιμους λόγους για την επεξεργασία οι οποίοι υπερσχύουν των συμφερόντων, των δικαιωμάτων και των ελευθεριών του υποκειμένου των δεδομένων ή για τη θεμελίωση, άσκηση ή υποστήριξη νομικών αξιώσεων. 2. Εάν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα υποβάλλονται σε επεξεργασία για σκοπούς απευθείας εμπορικής προώθησης, το υποκείμενο των δεδομένων δικαιούται να αντιταχθεί ανά πάσα στιγμή στην επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν για την εν λόγω εμπορική προώθηση, περιλαμβανομένης της κατάρτισης προφίλ, εάν σχετίζεται με αυτήν την απευθείας εμπορική προώθηση. 3. Όταν τα υποκείμενα των δεδομένων αντιτίθενται στην επεξεργασία για σκοπούς απευθείας εμπορικής προώθησης, τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα δεν υποβάλλονται πλέον σε επεξεργασία για τους σκοπούς αυτούς. 4. 5. 2016 L 119/45 Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης EL 4. Το αργότερο κατά την πρώτη επικοινωνία με το υποκείμενο των δεδομένων, το δικαίωμα που αναφέρεται στις παραγράφους 1 και 2 επισημαίνεται ρητώς στο υποκείμενο των δεδομένων και περιγράφεται με σαφήνεια και χωριστά από οποιαδήποτε άλλη πληροφορία. 5. Στο πλαίσιο της χρήσης υπηρεσιών της κοινωνίας των πληροφοριών και με την επιφύλαξη της οδηγίας 2002/58/EK, το υποκείμενο των δεδομένων μπορεί να ασκεί το δικαίωμά του να αντιταχθεί με αυτοματοποιημένα μέσα τα οποία χρησιμοποιούν τεχνικές προδιαγραφές. 6. Όταν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα υφίστανται επεξεργασία για σκοπούς επιστημονικής ή ιστορικής έρευνας ή για στατιστικούς σκοπούς κατά το άρθρο 89 παράγραφος 1, το υποκείμενο των δεδομένων δικαιούται να αντιταχθεί, για λόγους που σχετίζονται με την ιδιαίτερη κατάστασή του, στην επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν, εκτός εάν η επεξεργασία είναι απαραίτητη για την εκτέλεση καθήκοντος που ασκείται για λόγους δημόσιου συμφέροντος.

• **Άρθρο 37: Ορισμός του υπευθύνου προστασίας δεδομένων** 1. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας και ο εκτελών την επεξεργασία ορίζουν υπεύθυνο προστασίας δεδομένων σε κάθε περίπτωση στην οποία: α) η επεξεργασία διενεργείται από δημόσια αρχή ή φορέα, εκτός από δικαστήρια που ενεργούν στο πλαίσιο της δικαιοδοτικής τους αρμοδιότητας, β) οι βασικές δραστηριότητες του υπευθύνου επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία συνιστούν πράξεις επεξεργασίας οι οποίες, λόγω της φύσης, του πεδίου εφαρμογής και/ή των σκοπών τους, απαιτούν τακτική και συστηματική παρακολούθηση των υποκειμένων των δεδομένων σε μεγάλη κλίμακα, ή γ) οι βασικές δραστηριότητες του υπευθύνου επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία συνιστούν μεγάλης κλίμακας επεξεργασία ειδικών κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα κατά το άρθρο 9 και δεδομένων που αφορούν ποινικές καταδίκες και αδικήματα που αναφέρονται στο άρθρο 10.

• **Άρθρο 79 : Δικαίωμα πραγματικής δικαστικής προσφυγής κατά υπευθύνου επεξεργασίας ή εκτελούντος την επεξεργασία** 1. Με την επιφύλαξη κάθε διαθέσιμης διοικητικής ή μη δικαστικής προσφυγής, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος υποβολής καταγγελίας σε εποπτική αρχή δυνάμει του άρθρου 77, έκαστο υποκείμενο των δεδομένων έχει δικαίωμα πραγματικής δικαστικής προσφυγής εάν θεωρεί ότι τα δικαιώματά του που απορρέουν από τον παρόντα κανονισμό παραβιάστηκαν ως αποτέλεσμα της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα του που το αφορούν κατά παράβαση του παρόντος κανονισμού. 2. Η

διαδικασία κατά υπευθύνου επεξεργασίας ή εκτελούντος την επεξεργασία κινείται ενώπιον των δικαστηρίων του κράτους μέλους στο οποίο ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο εκτελών την επεξεργασία έχουν εγκατάσταση. Εναλλακτικά, η εν λόγω διαδικασία μπορεί να κινηθεί ενώπιον των δικαστηρίων του κράτους μέλους στο οποίο το υποκείμενο των δεδομένων έχει τη συνήθη διαμονή του, εκτός εάν ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο εκτελών την επεξεργασία είναι δημόσια αρχή κράτους μέλους η οποία ενεργεί κατά την άσκηση των δημόσιων εξουσιών της.

• **Άρθρο 82: Δικαίωμα αποζημίωσης και ευθύνη** 1.Κάθε πρόσωπο το οποίο υπέστη υλική ή μη υλική ζημία ως αποτέλεσμα παραβίασης του παρόντος κανονισμού δικαιούται αποζημίωση από τον υπεύθυνο επεξεργασίας ή τον εκτελούντα την επεξεργασία για τη ζημία που υπέστη. 2.Κάθε υπεύθυνος επεξεργασίας που συμμετέχει στην επεξεργασία είναι υπεύθυνος για τη ζημία που προκάλεσε η εκ μέρους του επεξεργασία που παραβιάζει τον παρόντα κανονισμό. Ο εκτελών την επεξεργασία ευθύνεται για τη ζημία που προκάλεσε η επεξεργασία μόνο εφόσον δεν ανταποκρίθηκε στις υποχρεώσεις του παρόντος κανονισμού που αφορούν ειδικότερα τους εκτελούντες την επεξεργασία ή υπερέβη ή ενήργησε αντίθετα προς τις νόμιμες εντολές του υπευθύνου επεξεργασίας. 3.Ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο εκτελών την επεξεργασία απαλλάσσεται από την ευθύνη που έχουν δυνάμει της παραγράφου 2, εάν αποδεικνύει ότι δεν φέρει καμία ευθύνη για το γενεσιουργό γεγονός της ζημίας. 4.Εάν περισσότεροι του ενός υπεύθυνοι επεξεργασίας ή εκτελούντες την επεξεργασία ή αμφότεροι ο υπεύθυνος επεξεργασίας και ο εκτελών την επεξεργασία εμπλέκονται στην ίδια επεξεργασία και, εάν δυνάμει των παραγράφων 2 και 3 είναι υπεύθυνοι για τυχόν ζημία που προκάλεσε η επεξεργασία, κάθε υπεύθυνος επεξεργασίας ή εκτελών την επεξεργασία ευθύνεται για τη συνολική ζημία, προκειμένου να διασφαλιστεί αποτελεσματική αποζημίωση του υποκειμένου των δεδομένων. 5.Εάν ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο εκτελών την επεξεργασία έχει καταβάλει, σύμφωνα με την παράγραφο 4, πλήρη αποζημίωση για τη ζημία που προκάλεσε, ο εν λόγω υπεύθυνος ή εκτελών την επεξεργασία δικαιούται να ζητήσει από τους άλλους υπευθύνους επεξεργασίας ή εκτελούντες την επεξεργασία που εμπλέκονται στην ίδια επεξεργασία την ανάκτηση μέρους της αποζημίωσης που αντιστοιχεί στο μέρος της ευθύνης τους λόγω της ζημίας που προκλήθηκε σύμφωνα με τις προϋποθέσεις της παραγράφου 2. 6.Οι δικαστικές διαδικασίες για την άσκηση του δικαιώματος αποζημίωσης υποβάλλονται ενώπιον των αρμόδιων δικαστηρίων δυνάμει του δικαίου του κράτους μέλους που αναφέρεται στο άρθρο 79 παράγραφος 2.

• **Άρθρο 83: Δικαίωμα αποζημίωσης και ευθύνη** 1.Κάθε πρόσωπο το οποίο υπέστη υλική ή μη υλική ζημία ως αποτέλεσμα παραβίασης του παρόντος κανονισμού δικαιούται αποζημίωση από τον υπεύθυνο επεξεργασίας ή τον εκτελούντα την επεξεργασία για τη ζημία που υπέστη. 2.Κάθε υπεύθυνος επεξεργασίας που συμμετέχει στην επεξεργασία είναι υπεύθυνος για τη ζημία που προκάλεσε η εκ μέρους του επεξεργασία που παραβιάζει τον παρόντα κανονισμό. Ο εκτελών την επεξεργασία ευθύνεται για τη ζημία που προκάλεσε η επεξεργασία μόνο εφόσον δεν ανταποκρίθηκε στις υποχρεώσεις του παρόντος κανονισμού που αφορούν ειδικότερα τους εκτελούντες την επεξεργασία ή υπερέβη ή ενήργησε αντίθετα προς τις νόμιμες εντολές του υπευθύνου επεξεργασίας. 3.Ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο εκτελών την επεξεργασία απαλλάσσεται από την ευθύνη που έχουν δυνάμει της παραγράφου 2, εάν αποδεικνύει ότι δεν φέρει καμία ευθύνη για το γενεσιουργό γεγονός της ζημίας. 4.Εάν περισσότεροι του ενός υπεύθυνοι επεξεργασίας ή εκτελούντες την επεξεργασία ή αμφότεροι ο υπεύθυνος επεξεργασίας και ο εκτελών την επεξεργασία εμπλέκονται στην ίδια επεξεργασία και, εάν δυνάμει των παραγράφων 2 και 3 είναι υπεύθυνοι για τυχόν ζημία που προκάλεσε η επεξεργασία, κάθε υπεύθυνος επεξεργασίας ή εκτελών την επεξεργασία ευθύνεται για τη συνολική ζημία, προκειμένου να διασφαλιστεί αποτελεσματική αποζημίωση του υποκειμένου των δεδομένων. 5.Εάν ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο εκτελών την επεξεργασία έχει καταβάλει, σύμφωνα με την παράγραφο 4, πλήρη αποζημίωση για τη ζημία που προκάλεσε, ο εν λόγω υπεύθυνος ή εκτελών την επεξεργασία δικαιούται να ζητήσει από τους άλλους υπευθύνους επεξεργασίας ή εκτελούντες την επεξεργασία που εμπλέκονται στην ίδια επεξεργασία την

ανάκτηση μέρους της αποζημίωσης που αντιστοιχεί στο μέρος της ευθύνης τους λόγω της ζημίας που προκλήθηκε σύμφωνα με τις προϋποθέσεις της παραγράφου 2. 6.Οι δικαστικές διαδικασίες για την άσκηση του δικαιώματος αποζημίωσης υποβάλλονται ενώπιον των αρμόδιων δικαστηρίων δυνάμει του δικαίου του κράτους μέλους που αναφέρεται στο άρθρο 79 παράγραφος 2.